

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **G.**, so sídlom I.N.C., reg. č. H., zast. splnomocneným zástupcom J.M., bytom P., proti žalovanému v rade: **1/ Ing. M.M.**, nar. X., bytom G.Ž., zast. splnomocnenou zástupkyňou Ľ.J., bytom N.Ž., **2/ A.**, nar. X., bytom E.D.S., **3/ JUDr. M.**, nar. X., bytom G.Ž., žalovaní v 1/, 2/ a 3/ rade právne zastúpení JUDr. J.S., advokátom so sídlom B.Ž., **o zaplatenie 91 191,52 eur (2 747 235,86,-- Sk) s prísl.**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Ž. z 15. októbra 2007, č.k. 22 Cb 316/1998-340, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Ž. z 15. októbra 2007, č.k. 22 Cb 316/1998-340 sa **z r u š u j e** a vec sa vracia súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Ž. rozsudkom z 15. októbra 2007, č.k. 22 Cb 316/1998-340 žalobu žalobcu zamietol a zaviazal žalobcu zaplatiť žalovaným 1/, 2/ a 3/ trovy konania vo výške 80 628,-- Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca žalobou z 30. marca 1998, v žalobe označený V., a.s. B., pobočka Ž. sa domáhal voči žalovanému, označenému JUDr. A.M., nar. X., bytom Ž., zaplatenia zostatku nesplateného úveru vo výške 2 747 235,86,-- Sk, ktorý bol poskytnutý žalovanému úverovou zmluvou č. 9043/92 z 13. februára 1992. V žalobe uviedol, že žalovaný zaplatil ku dňu podania žaloby 290 000,-- Sk, pričom dohodnuté splátky neplatil do 20. septembra 1994, pričom príslušenstvo úveru pozostáva z úrokov a poplatkov, ktoré neplatí od 31. marca 1995.

Prvostupňový súd žalobe vyhovel vydaním platobného rozkazu č.k. 22 Cb 316/1998-17 dňa 15. mája 1998, ktorý uznesením č.k. 22 Cb 316/1998-35 z 8. decembra 1998 zrušil z dôvodu, že ho nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk.

Po podaní žaloby žalovaný 13. septembra 1999 zomrel.

Následne po ukončení dedičského konania súd prvého stupňa konal s dedičmi žalovaného, a to synom Ing. M.M., dcérou A. a manželkou JUDr. M.M..

Následne došlo k zmene žalobcu z V., a.s. na S., a.s. z dôvodu postúpenia pohľadávky.

S., a.s. postúpila pohľadávku spoločnosti G. so sídlom C. formou notárskej zápisnice.

Súd prvého stupňa uznesením, č.k. 22 Cb 316/1998-226 zo 17. augusta 2005 pripustil, aby do konania na strane žalobcu vstúpila spoločnosť G., C., namiesto doterajšieho žalobcu.

Žalovaný v 1/ rade v písomnom vyjadrení uviedol, že o podnikateľských aktivitách otca JUDr. A. sa dozvedel dodatočne, a to aj o predmetnom úvere. V rámci dedičského konania neboli prerokované žiadne dlhy poručiteľa, a preto žalovaný v 1/ rade nemohol ani žiadne dlhy svojho otca prevziať. Žalobca nedostatočne zabezpečil svoj úver, keď mu záložné právo nepostačuje na vymoženie existujúcej pohľadávky. Takéto konanie nemôže byť na úkor dedičov. Žalovaní namietli aktívnu legitímáciu žalobcu, keď tento nepreukázal, že predmetný dlh zmluvou o postúpení pohľadávok medzi V., a.s. a S., a.s. bol v súlade s ust. § 526 Obč. zák. prevzatý S., a.s. a toto prevzatie bolo účinné vo vzťahu k žalovaným, keďže ani S., a.s. prevzatie tejto pohľadávky nepreukázala žalovaným.

Žalobca nepreukázal aktívnu legitímáciu v konaní a nepreukázal účinky postúpenia vo vzťahu k žalovaným.

Prvostupňový súd po vykonanom dokazovaní zistil tento skutkový stav veci.

Žalobca sa domáha od žalovaných zaplata istiny 2 747 235,86,-- Sk titulom nesplateného úveru z úverovej zmluvy č. 9043/92 z 13. februára 1992, ktorou bol poskytnutý JUDr. A. úver v sume 2 500 000,-- Sk, a to nezaplatenej istiny 1 710 000,-- Sk a nezaplatených úrokov vo výške 502 956,94,-- Sk, sankčného úroku vo výške 33 462,92,-- Sk a nezaplatených poplatkov v sume 816,-- Sk.

V úverovej zmluve si dohodli splatnosť úveru do 20. decembra 1998.

Z dedičského rozhodnutia mal súd prvého stupňa preukázané, že označený žalovaný JUDr. A.M. zomrel X., pričom jeho dedičmi sa stali 1/ Ing. M.M. - syn poručiteľa, 2/ A. - dcéra poručiteľa a 3/ JUDr. M., manželka poručiteľa v rozsahu schválenej dedičskej dohody.

Zostatok nesplateného úveru v sume dlhu 2 817 075,86,-- Sk dedičia odmietli uznať ako dlh patriaci do dedičstva nebohého.

Zostatok aktív všeobecnej ceny majetku poručiteľa bol stanovený v sume 2 321 856,-- Sk, výška dlhov 0,-- Sk, čistá hodnota dedičstva bola stanovená v sume 2 321 856,-- Sk.

Pôvodne označený žalobca V., a.s. predložil súdu Zmluvu o postúpení pohľadávky postupníkovi Slovenskej konsolidačnej, a.s. z 28. júna 2000 v neoverenej fotokópii, ako aj v neoverenej fotokópii notárskej zápisnice z 11. decembra 2000.

Ďalej bola predložená neoverená zmluva (č.l. 191 až 209) o postúpení pohľadávok medzi S., a.s. a postupníkom G., C.. Neoverená zmluva o postúpení pohľadávky bola predložená i pri zmluve o postúpení pohľadávok medzi G., C. a postupníkom Z., s.r.o. S., ako aj návrh na zmenu účastníkov, ktorý podalo G., C., v ktorom žiada, aby do konania namiesto neho vstúpila obchodná spoločnosť Z., s.r.o. S.. Súd prvého stupňa uznesením zmenu navrhovanú G., C. nepripustil.

Z.S. navrhla, aby v konaní vystupovala na strane žalobcu spoločnosť G., Nicosia, C. a predložil Zmluvu o postúpení pohľadávok z 21. decembra 2005 v overenej fotokópii.

Súd prvého stupňa uznesením rozhodol, aby namiesto doterajšieho žalobcu G., C. vstúpila spoločnosť G., C..

Súd prvého stupňa mal za preukázané, že pôvodný žalobca V., a.s., ani S., a.s. nepreukázali postúpenie pohľadávky predložením originálu zmluvy o postúpení pohľadávky a nepreukázali, že postúpenie pohľadávky bolo oznámené dedičom JUDr. A.. Taktiež nebolo v konaní preukázané, že S., a.s. oznámila postúpenie pohľadávky na G., C., resp., že by G., C. preukázalo žalovaným 1/ až 3/ postúpenie pohľadávky predložením originálov zmluvy o postúpení pohľadávky.

Keďže v konaní nebolo preukázané predloženie originálov zmluvy o postúpení pohľadávky, nebolo splnené preukázanie hmotno-právnych podmienok vo vzťahu k žalovaným v 1/ až 3/ rade.

Preto súd prvého stupňa žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu vo vzťahu k žalovaným v rade 1/, 2/, 3/.

Prvostupňový súd sa nezaoberal ďalšími námietkami žalovaných, ktorí namietali výšku uplatnenej pohľadávky a dôvody uplatnenej pohľadávky z dôvodu hospodárnosti a účelnosti konania, v tomto smere dokazovanie nevykonali a ďalšími námietkami žalovaných v 1/ až 3/ rade sa nezaoberal.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal ich náhradu úspešným účastníkom žalovaným v 1/ až 3/ rade.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z týchto dôvodov:

Napadnuté rozhodnutie je v rozpore so zákonmi Slovenskej republiky a je založené na mylnom a svojvoľnom interpretovaní dôkazov a platných právnych predpisov. Odôvodnenie je zmätočné a nedostatočné.

Prvostupňový súd nerešpektuje ust. § 526 ods. 1 Obč. zákonníka, pričom žalobcu nikdy nevyzval na predloženie originálov zmlúv o postúpení pohľadávok.

Odvolateľovi nie je zrejmé, ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že postúpnik má povinnosť preukazovať originálom zmlúv o postúpení pohľadávky postúpenie pohľadávky. Žalobca má za to, že dostatočne preukázal postúpenie pohľadávky v súdnom konaní, o čom svedčí prax súdov v Slovenskej republike.

Súd prvého stupňa zamenil účastníkov v súlade s ust. § 92 ods. 2 O.s.p. Ak teda súd prvého stupňa pripustil zámenu účastníkov na strane žalobcu, musel mať preukázané, že nastalo postúpenie pohľadávky. Pokiaľ to súd nemal preukázané, mal zamietnuť návrh na zmenu žalobcu.

Žalovaní sa písomne k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu, ako aj konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k názoru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

Súd prvého stupňa skúmal, či žalobca má v predmetnom spore aktívnu vecnú legitimáciu a dospel k právnomu záveru, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný.

Odvolací súd sa s týmto právnym záverom prvostupňového súdu nestotožnil a považuje ho za predčasný.

Ak prvostupňový súd mal v tomto smere pochybnosti a dospel k názoru, že žalobca dostatočne neosvedčil svoju aktívnu vecnú legitimáciu, keďže predložil dôkazy o nej, t.j. zmluvy o postúpení pohľadávky len vo fotokópiách, mal vyzvať žalobcu na ich predloženie v origináli (§ 129 O.s.p.). Súd prvého stupňa tak neurobil, dôsledne neskúmal aktívnu legitimáciu žalobcu, v dôsledku čoho následne sa nezaoberal námietkami žalovaných, t.j. výškou uplatnenej pohľadávky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Bude preto úlohou súdu prvého stupňa, aby v novom konaní postupoval v naznačenom smere a vo veci znova rozhodol, a to aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 16. marca 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.